

ПРЕС КЛИПИНГ

29. април- 3. мај 2016.

НАСЛОВИ

- Закон на делу, расте број регистрованих радњи (стр.3)**
- Радничка права у Србији између закона и праксе (стр.4)**
- Први мај: Од забране до обавезе (1890–1945) (стр.5)**
- Вулин: Незапосленост највећи проблем (стр.7)**
- Међународни празник рада (стр.8)**
- Без обележавања Првог маја у Србији: Права радника само на папиру (стр.9)**
- Радник Јуре: Одведу вас у собу и оставе да седите по шест сати (стр.9)**
- Плате мање за 2.000, пензије веће за 230 динара (стр.10)**
- Од Јуре инспекцији четири аутомобила (стр.11)**
- Уписано 10.000 предузетника, а избрисано 7.000 (стр.13)**
- Далеко су европска права од наших радника (стр.14)**
- Удовички: О смањењу броја запослених одлучиваће нова влада (стр.15)**
- Заштитник грађана: Многи радници без остварених права (стр.16)**

Празник коме је истекао рок трајања (стр.17)
Данас је 1. мај Међународни празник рада (стр.19)
Вулин честитао 1. Мај (стр.20)
Збогом пролетаријату, стигао је прекаријат (стр.20)
Сиромаштво мање на папиру, а веће у тањиру (стр.23)
Вучић: Лично ћу разговарати са радницима и власницима Јуре (стр.24)
ТЕЖЕ У ИНВАЛИДСКУ ПЕНЗИЈУ Фонд ПИО поштрио критеријуме (стр.24)
ИСПУНИЛИ ПЛАН: РТБ Бор произвео 7.600 тона бакра у априлу (стр.25)
ПИО фонд: За 11 месеци повезан стаж 6.725 радника (стр.25)
Кори Удовички: Нова влада бавиће се смањењем броја запослених у јавном сектору (стр.26)
Вулин: Држава Србија служи да води рачуна о људима који живе од свог рада (стр.27)
Међународни празник рада данас се обележава широм света (стр.28)
ПРАЗНИК РАДА Синдикати одустали од протестних скупова ЗБОГ УСКРСА (стр.28)
Међународни празник рада у Србији без протеста синдиката (стр.29)
Држава и кршење радничких права - пример Јуре (стр.30)
Орбовић: Потребна експертско-политичка влада (стр.31)

Закон на делу, расте број регистрованих радњи

Извор: РТС

После празника почиње пуна примена Закона о инспекцијском надзору који је ступио на снагу крајем јула прошле године. У августу је 70 одсто скочио број регистрованих предузетничких радњи у односу на претходне месеце, рекла је за РТС министарка Кори Удовички.

Боље услове рада и заштиту радника, као и борбу против сиве економије и рада на црно, законодавац је предвидео Законом о инспекцијском надзору чија пуна примена почиње по завршетку празничних дана. Закон је ступио на снагу крајем јула 2015. и омогућио инспекторима да контролишу и непријављене фирме. У Влади кажу да је захваљујући њему смањен рад на црно за пет одсто и регистровано 4,5 хиљада фирми из сиве зоне.

О томе шта се мења законом за РТС је говорила потпредседница Владе и министарка државне управе Кори Удовички.

Шта значи пуна примена закона, односно шта се примењује а што није важило претходних месеци?

Претходни месеци су били месеци припреме за нови начин понашања. Оно што се сад дешава је суштина закона, мора тај надзор да буде заснован на плановима, а планови на реалној процени ризика. Зашто би инспекција долазила три пута код вас, а ниједном код неког другог. То дозвољава велику произвољност. Други проблем, који се сада отклања, је да дође инспекција а да ви не знате шта ће да вас удари. Сада грађани, односно привредни субјекти могу да очекују да када дође инспектор могу тачно да знају шта да очекују - да се прође кроз контролну листу и могу унапред да се припреме за инспекцију јер знају шта то треба да буде усклађено и како.

Ствар је у промени односа, није циљ Закона да ухвати некога у грешци него да их спречава.

Шта је постигнуто протеклих месеци?

Већ одмах у августу је 70 одсто скочио број регистрованих предузетничких радњи у односу на претходне месеце, и у периоду од тада до сада, када упоредимо са претходном годином, укупно је преко 15 одсто скочио број регистрованих радњи. Предузетници који предузимају послове су свесни да морају да буду регистровани, јер морамо да будемо уређена земља.

Колико радника пријављено?

Затечено је преко 16.000, а 12.500 је после тога регистровано. Та разалика је у радницима, да када се иде на бело пословање, послодавац то можда није могао да одржи.

Шта инспектори најчешће налазе на тењрену као неправилност?

Или нерегистравање радника, или неплаћање пуних зарада, међутим, то сада опада. Расте број регистрације радника, на пример у првом кварталу, 6.500 радника је регистровано. Оно што је у ствари највећа главобоља и оно што желимо да променимо је што инспекција проналази пуно неусаглашености формалне природе - папири, да ли су истакнуте цене, да ли је истекла нека лиценца.

Ви сте задужени на рационализацију јавне управе, од првобитног плана да се смањи број запослених за 75.000 како је договорено са ММФ-ом се одустало. Сада се прича о 30-35 хиљада раних места која треба угасити. Шта је до сада урађено?

И даље се ради на оном смањењу од 14,5 хиљада до краја 2015. године. Шта ће бити у будућности то је за нову влади да одреди. Верујем да наша управа не би могла да издржи нити квалитет услуга за грађане, нити стандард ту целу цифру о којој је било реч.

За ову годину Фисклани савет рачуна да та цифра мора да се заокружи на 24.000?

То је мишљење Фиакалног савета, важно је да ово што радимо прв пут радимо плански да се не ради смао о пензионисању, поготово не испекција. Ситстематизације су усвојене у највећем делу ресора, али најмање су у највећим ресорима то је ипак тешко управљати. По први пут тражимо од ресора да управљају свим организацијама под собом.

Мислим да ће резултати бити занимљиви, нису претерано болни јер јесте чињеница да може на плански начин да се подстакну људи који су можда ипак ближи пензији да подстакну да раде нешто друго.

Радничка права у Србији између закона и праксе

Извор: РТС

Шта су реални проблеми оних који имају посао? Велике су разлике у статусу запослених у јавном и приватном сектору. Надлежни и представници радника сагласни су да је законски оквир добар, а пракса не.

Од примерног радника са оценом пет, председник Самосталног синдиката у ДИС-у Ивица Костић је у једној домаћој трговини у рекордном року стигао до оцене један и најниже зараде. Пут је водио преко намере да оснује синдикат. Пре две године тај синдикат окупио је 90 чланова.

"Остало је неких 10 посто људи на које се и дан данас врши притисак, атакује, добијају казне, пред отказ решења", каже Костић.

Поред Самосталног синдиката у ДИС-у, Ивица Костић каже да постоји још један, како га радници зову "газдин синдикат".

Да је Ивица као повереник Самосталног синдиката изложен непријатностима на послу, потврђују и потписи његових колега. Све то упутио је и директору, који не реагује.

Ни седам дана након обраћања РТС-а пословодству ДИС-а да одговори на питања о синдикалном организовању у компанији и томе да ли су наводи председника Самосталног синдиката о притисцима на раднике тачни, међу надлежнима у ДИС-у РТС није добио саговорника али ни писани одговор.

У синдикату трговине потврђују да је у том случају реч о драстичном кршењу синдикалних права, али и да је ситуација у 95 одсто трговина слична.

Радослав Топаловић из Синдиката трговине СССС-а каже да након учлањења у синдикат, шеф пословнице зове раднике и наговара их да се ишчлане, уз претње да ће чланство утицати на њихов радно-правни статус у предузећу.

Министарство рада наглашава да на оснивање синдиката послодавци не би смели да имају никакав утицај.

Помоћник министра за рад Зоран Лазић каже да у свакој фирми запослени могу слободно да се удружују.

"То је нешто што је гарантовано законом о раду. Постоје послодавци који не разумеју потребу оснивања синдиката и наравно постоје они који крше закон", каже Лазић.

За такво понашање, поред новчане предвиђена је и кривична казна затвора до две године.

У пракси ова друга казна није забележена. Велики проблем запослених у приватном сектору је плаћање прековременог и рада празником.

Радослав Топаловић каже да радник ради за први или други мај и не добије плаћени или прековремени рад, него евентуално добије слободан дан.

Зоран Лазић објашњава да законом није предвиђено да се даје слободан дан за рад у време празника и да рад за време празника мора да се плати, по закону најмање 110 одсто. Прековремени рад се плаћа најмање 26 одсто више. Запослени у току недеље има право на један слободан дан.

Први мај: Од забране до обавезе (1890–1945)

Извор: РТС

Обележавање Празника рада прешло је у Србији дуг пут – од забране одржавања којој су пркосили радници протестним шетњама, бојкотом рада и зборовима, преко првомајских уранака до обавезе коју је увео Тито 1945. године. Слављење тог празника представљало је борбу не само за радничка, већ и за политичка права и слободе.

На првом конгресу Друге интернационале 1889. одлучено је да се наредне године одржи велика манифестација којом ће се прославити 1. мај у знак сећања на аферу Хејмаркет у Чикагу, али и као вид борбе за радничка права.

Афера Хејмаркет

Празник рада обележава се 1. маја, на дан када су радници у Чикагу штрајком и протестима почели да се боре за осмочасовно радно време. Трећег маја дошло је до сукоба радника који су били чланови синдиката и штрајкбрехера. У сукобе се умешала полиција, а четири припадника синдиката је убијено.

Наредни дан на Тргу Хејмаркет анархисти су организовали демонстрације. Особа чији идентитет није утврђен бацила је тада бомбу којом је убијено седам, а рањено 67 полицајаца. Осам анархиста је ухапшено, оптужено за убиство и осуђено на смрт, иако њихова кривица није утврђена.

У многим европским земљама и америчким градовима 1890. године радници су изашли на улице тражећи, као и у Чикагу, осмочасовно радно време. У Немачкој је дошло и до нереда када се у протесте умешала полиција, а у многим градовима демонстрације су одржане упркос претњама власти да ће полиција растерати учеснике.

У Београду 1. мај није се славио те године, а једини траг обележавања остао је записан у *Малим новинама* које су донеле српској јавности извештаје о прославама у Паризу, Бечу и другим местима. На страницама тог листа нашли су се и стихови Милорада Митровића – прва песма на српском језику посвећена 1. мају.

Тек 1893. године одржана је прослава у Београду. У осам часова радници су се окупили у "Радничкој касини" у Македонској улици, носећи црвене траке на којима је писало "Пролетери свих земаља уједините се!" Сат времена касније испред кафане одјекнула је "Марсељеза" праћена поклицима "Живео Први мај!" Жандарми су тада блокирали кафану, а већина радника се разишла. Седамнаесторица обућара су, међутим, праћени жандармима кренули на Топчидер где је, како бележи Живота Кампарелић у *Годишњаку Београда (1959)*, прочитан поздрав Васе Пелагића "младом српском пролетаријату".

Наредне године радницима је стигао и позив Занатлијског савеза да обележе Први мај: "Радници, изјавите Првог маја негодовање и протест против данашњег поретка који вас гура у сиротињу и разврат; истакните заставу на којој су уписане жеље ваше: осам сати дневног рада и сва политичка права као опште право гласа и тако даље."

Радници су се одазвали позиву и одржали протестну шетњу од Калемегдана до Топчидера где је у кафани "Бурдел" Васа Пелагић одржао говор.

Полиција је 1895. године демонстрације растурила, а 1896. петсто радника и ђака се окупило пред занатлијском читаоницом и уредништвом *Социјал-демократа*. У шетњи ка Топчидеру,

где је требало да буде одржан збор, прикључило им се још 200 људи. Иако је скуп спречен, после подне су одржани концерт и игранка у Бајлонијевој сали.

Прослава је одржана и 1897, додуше у недељу 2. маја, а радници су пред зградом Народне скупштине скандирали "Да живи опште право гласања, да живи радни народ!". Овога пута окупило се 1.200 људи. Писма истакнутих вођа тадашњег радничког покрета у Европи српским социјалистима прочитана су наредне године, а 1899. четиристо радника је продефиловало градом.

Представници социјалистичког покрета

Васа Пелагић (1833-1899) је био народни лекар и представник утопијског социјализма. Аутор је више књига о социјализму, а сарађивао је у листовима *Занатлијски савез* и *Социјал-демократ*. Због својих идеја био је затваран у лудницу и осуђиван на робију. У затвору је и окончао свој живот.

Димитрије Туцовић (1881-1914) је био вођа и теоретичар социјалистичког покрета, као и уредник *Борбе* и *Радничког покрета*. Оснивач је Српске социјалдемократске партије. Организовао је демонстрације студената, као и мартовске демонстрације против краља Александра Обреновића 1903. године. Погинуо је као командир 1. вода 1. чете 4. батаљона 1. пука Моравске дивизије у Колубарској бици.

Хиљаду радника, студената и омладинаца је на врачарском пољу 1902. године носило црвене кокарде, а на Топчидеру је било већ 2.000 радника. Иако је коњица батинама растерала учеснике, у "Радничкој касини" одржан је концерт којем је присуствовало 3.000 људи.

Број учесника порастао је у наредним годинама – тако је 1905. 10.000 људи тражило на Топчидеру да се не ради 1. маја. Те године бурне демонстрације одржане су и у Нишу, Крагујевцу, Лесковцу, Пожаревцу, Смедеревској Паланци. Српски радници показали су тиме солидарност са руским пролетаријатом који се тада борио против царске Русије.

У борби против радничког покрета, власт је декретом 1910. забранила да поворке иду преко Теразија, поред двора или скупштине. Уочи Великог рата 1914. године на Славији, након протестне шетње, 10.000 људи слушало је говоре Димитрија Туцовића и Душана Поповића.

И док је рат прекинуо првوماјске прославе, 1919. године обележавање је настављено упркос забрани. Спроведена је обустава рада, а одржана су и два велика збора. У Кнез Михаиловој улици омладинци и студенти развијали су црвену заставу и узвикивали борбене паролe.

Од 1923, уз изузетак 1925. године, одржаване су по две манифестације – једна у организацији Независних синдиката и друга у организацији Главног радничког савеза. Главно место окупљања постао је Хотел "Славија" у коме је 1926. отпевана "Интернационала". Полиција је 1928. упала на скуп, а када су радници изашли испред хотела их је чекала коњица са исуканим сабљама. После подне радници, студенти и омладинци ипак су отишли у Кошутњак.

Шестојануарском диктатуром 1929. забрањене су радничке организације, а 1930. оглашава се Централни комитет Радничке партије Југославије опширним тезама, а између осталог наводи: "Доле са генералфашистичком диктатуром! Доле са крвавом монархијом! Доле са империјалистичким ратом! Живела једина пролетерска земља на свету – СССР!"

До 1934. радници се нису окупљали на зборовима, али почело се са другачијим начином прослављања, који је претеча савременог обележавања 1. маја. Одлазило се на излете у природу на којима је говорено о положају радничке класе и борби за политичка и социјална права.

Певане су песме политичко-борбене садржине и извођене су "политичке једночинке", везиване црвене машне или стављан цвет у косу. Иако ни 1934. није било прославе у Београду, студентска омладина из престонице је у Смедереву са радницима ондашњег "Сартида" одржала скуп.

Од краја тридесетих и четрдесетих спроводи се обустава рада, демонстрације и стално се истичу захтеви да се земља припреми за отпор против фашистичке агресије. И током окупације 1941, на позив Комунистичке партије Југославије одржане су демонстрације. У прогласу КПЈ истиче:

"... На окуп! У овим судбоносним данима потребно је ујединити све ваше снаге у борби за ваш опстанак. Ваш опстанак и ваше националне тековине угрожене су од ваших вековних непријатеља. Они теже да вас збришу са лица земље, да вас однароде, да вам одузму право на национални и културни живот... Више него икада потребна је народна слога у тим тешким часовима. Не клоните духом, устрајте у борби у коју вас позива и коју води авангарда радничке класе – КПЈ. Да живи међународни пролетерски празник ПРВИ МАЈ!"

У *Службеном листу* Демократске Федеративне Југославије 24. априла 1945. године објављена је Уредба о проглашењу Првог маја државним празником коју је потписао Јосип Броз Тито: "Први мај проглашава се државним празником. У државним надлештвима, државним и приватним установама и предузећима тога дана неће се радити. Првог маја све радње морају бити затворене."

Више од 250.000 војника, радника, омладинаца продефиловало је те године београдским улицама.

Вулин: Незапосленост највећи проблем

Извор: Танјуг

Министар за рад, запошљавање, социјална и борачка питања Александар Вулин честитао је свим грађанима Србије Међународни празник рада, 1. мај, и поручио да држава Србија не служи ничему другом, него да води рачуна о својим грађанима, на првом месту о људима који живе од свог рада. Истиче да је незапосленост највећи проблем и то што тржиште рада није балансирано.

"Међународни празник рада је прилика да се замислимо и видимо докле смо стигли са борбом за радничка права. Да ли смо нешто успели да унапредимо, да ли смо у овим тешким временима успели да сачувамо постигнути ниво радничких права", рекао је Вулин *Танјугу*. Напомињући да се незапосленост смањује, али никад довољно, Вулин је истакао да је на нама да се за то сви заједно боримо.

"За празник рада треба да разумемо да нисмо у рововима, да су синдикати, послодавци, држава на истој страни - на страни човека који живи од свог рада и само тако ће Србија бити боље и правденије место за живот", истакао је министар.

Према његовим речима, након 12 годна пљачкашке приватизације Србија не може одамх да буде богатије место, али може да буде праведније и боље, и већ јесте.

"Искрено сам поносан на историју радничког покрета у нашој земљи као што сам поносан на људе који живе од свог рада. Они сваког дана показују да је суштина људског постојања рад и борба за бољу будућност наше деце", нагласио је Вулин.

Он је изразио наду да ћемо следећи Први мај дочекати у још бољим условима, већим приликама и могућностима за рад и запошљавање.

"Надам се да ћемо имати прилику да иза себе оставимо земљу на коју ће наша деца бити поносна. Родили смо их заслужују да им оставимо земљу у којој вреди живети", истакао је министар.

Незапосленост највећи проблем

Вулин каже да је незапосленост данас највећи проблем и то што тржиште рада није балансирано.

Истиче да су три главна циља министарства које води - смањење незапослености, укидање рада на црно и повећање безбедности и заштите на раду.

Министар је рекао да је у прва три месеца ове године око 4.000 људи преведено из црне зоне у легалан систем рада, а да је прошле године то било више од 12.000 људи.

"Очекујем да ћемо ове године имати још боље резултате, иако је прошла година била најбоља година од када инспекција рада постоји и и од када се бори против рада на црно", рекао је Вулин.

У борби против рада на црно, како каже, много је помогао Закон о раду јер су по први пут појачана овлашћења инспекције рада, тако да је повећана њена ефикасност.

"Инспекција рада могла је да буде много ефикаснија него што је до сада била, то је један од позитивних ефеката Закона о раду", закључио је Вулин.

Међународни празник рада

Извор: Танјуг

Међународни празник рада - Први мај обележава се широм света. У Србији и региону временом је постао обичај да се тог дана у зору излази на Првوماјски уранак у природу. Празник је установљен у знак сећања на 1. мај 1886, када је више десетина хиљада радника у Чикагу изашло на улице захтевајући боље услове рада и осмочасовно радно време.

Организатори протеста су захтеве претходно упутили послодавцима и властима тражећи да их испуне до тог датума. Као одговор, уследила је репресија, а у сукобима са полицијом било је жртава и рањених на обе стране. Исход је био да су седморица синдикалних активиста осуђени на смрт.

Други конгрес Радничке интернационале одлучио је да се од 1890. године - Првог маја широм света одржавају масовне манифестације, демонстрације и штрајкови, као један од видова класне борбе, што је до краја 19. и почетком 20. века добило масовне размере.

Први мај у Србији обележен је први пут 1893. године протестним скуповима у Београду. Првوماјске прослава у сеоским срединама у Србији почеле су најпре у селу Дубона, код Младеновца, две године касније.

У Србији и региону временом је постао обичај да се тог дана у зору излази на Првوماјски уранак у природу.

Празник рада је током дугог послератног периода, најмасовније обележаван у социјалистичким земљама, када су одржаване параде и сличне манифестације.

У Србији, претходних година, Савез самосталних синдиката Србије и УГС "Независност" организовали су у протестне шетње и окупљања.

Ове године, Савез самосталних синдиката Србије поручио је запосленима да, с обзиром на то да Први мај ове године пада на велики хришћански празник Ускрс, проведу у духу вековне традиције, у кругу најближих и породице.

"Ове године, 1. мај - Међународни празник рада, обележавамо у дану када већина православних верника прославља Ускрс, највећи хришћански празник, празник којим се слави Исусов повратак у живот", наводи се у саопштењу Савеза самосталних синдиката Србије.

Ускрс је, додаје се, празник победе живота, Први мај - дан радничке и синдикалне борбе.

"И један и други су симбол страдања, визије и борбе за бољи, лепши, праведнији, слободнији и хуманији свет", поручују синдикалци и подсећају да су претходних деценија и година позивали и организовали првوماјска протестна окупљања и шетње, указујући на незадовољство запослених све мањим правима, све нижим зарадама и пензијама, опомињући да је незапосленост, посебно младих, огромна, са малим изгледима да пронађу достојан и сигуран посао.

Без обележавања Првог маја у Србији: Права радника само на папиру

Аутор: Данас Онлине

Београд - Међународни празник рада, Први мај, обележава се данас широм света у знак сећања на дан када су 1886. године десетине хиљада радника у Чикагу ступили у штрајк, захтевајући боље услове живота. Синдикати у Србији данас неће организовати протестне скупове и поворке, јер је Ускрс.

Они, међутим, најављују наставак борбе за права радника и њихов бољи стандард. Синдикати упозоравају да стотине хиљада радника стрепе отказа, сталних смањења зарада, одласка у пензију с ниским надокнадама и спречавања синдикалног организовања.

Заштитник грађана Саша Јанковић указује да многи радници у Србији и ове године Међународни празник рада дочекују без права остварених и заштићених у пракси. Према оцени Јанковића, та права им само на папиру гарантују Устав и закони, док многи незапослени прижељкују да раде под било каквим условима.

- Од Инспекције рада, која има најшира овлашћења и због тога постоји, заштитник грађана Саша Јанковић посебно очекује да не чека пријаве радника, већ да што више ради по службеној дужности и сопственој иницијативи. Али, Заштитник позива и запослене да нарушавање својих законима гарантованих права пријављују инспекцији, чији рад треба снажно подржати и контролисати, што ће он, у складу са својим законским овлашћењима и чинити – саопштио је омбудсман.

И у саопштењу Покрајинског заштитника грађана се наводи права везана за рад једна од најугроженијих. Незапосленост је у Србији непосредно угрожено око 10 одсто од укупног становништва. Упркос увреженом мишљењу да су данас они који имају било какав посао на неки начин повлашћени, њихове могућности избора такође су веома ограничене. Велики број грађана једва да има утицаја на то да ли ће обављати ону врсту посла која одговара њиховој стручној спреми, жељама и способностима, наводи се у саопштењу покрајинског омбудсмана. Савез самосталних синдиката Србије упозорава да стотине хиљада радника страхује од отказа, од сталних смањења зарада, од одласка у пензију са ниским надокнадама, од спречавања синдикалног организовања...

Радник Јуре: Одведу вас у собу и оставе да седите по шест сати

Аутор: Љиљана Буквић

Није довољно да донесете дознаке од лекара, већ траже комплетну медицинску документацију да је копирају * Ко се побуни, склоне га на неко друго радно место * Шиканирање је свакодневно, стално се прети отказима

Београд - Првих пола сата када дођу на посао и последњих пола сата пред одлазак кући, радници у Јуриним фабрикама не могу да иду у тоалет, а у периоду када то могу, морају за дозволу да питају пословођу. Али то ни изблиза није оно што највише смета запосленима у јужнокорејској компанији.

- Шиканирање је свакодневно, увек је нека тензија, стално се прети отказима, за најмању ситницу. Задржавају нас на састанцима после радног времена, увек се тражи више - прича за

Данас први запослени у Јури ког смо после три дана тражења, успели да убедимо да прича за медије. Замолио нас је, иако су редакцији познати подаци о њему, да не ставимо ни иницијале јер би "већ сутра сазнали да је он".

У Јури се ради у три смене, недеље су слободне, а пауза за ручак траје пола сата. За топли оброк дневно добијају 200 динара.

- Велики проблем је то што радници који нешто погреше или не успеју да остваре норму, остају сат, два, три после радног времена. Када се то деси у другој смени која траје до 22 часа, онда ти радници, од којих неки живе и по 20, 30 километара даље, немају начин да иду кући - напомиње наш саговорник.

За сваку грешку, од неиспуњавања норме, до боловања, неких других грешака, тврди, одузима се 10 одсто од плате.

- Једноставно то је систем. Они тако раде и то није само до менаџера, већ система. На пример, један од начина кажњавања је и тај што вас одведу у канцеларију, кажу вам да седнете и сачекате. Онда се дешава да ви ту седите и по пет или шест сати, а да вам се нико и не обрати - прича он.

Већину радника у свим Јуриним фабрикама чине жене, крагујевачки огранак је пре две године доспео у јавност због незаконитих отказа које су поделили трудницама и породиљама. Ту се, како каже наш саговорник, најчешће дешава да им се прекине уговор о раду.

- Све се бележи, они уредно прате друштвене мреже и у сваком тренутку знају шта се дешава. Чим нешто начују, одмах сте под присмотром, увек је ту менаџер који вам "виси над главом". А посебна прича су боловања. Није довољно да донесете дознаке од лекара, већ траже комплетну медицинску документацију да је копирају - наводи радник Јуре.

За непослушне једна од казни, која се, како он тврди, често примењује, јесте промена радног места.

- Ако неко одлучи да се побуни против нечега, склоне га на неко друго радно место и зато је велики проблем то што ми немамо синдикат. Немамо коме да се обратимо, нема ко да нас заштити. А тешко је све ово доказати - напомиње он.

У последња три дана, на писање Данаса о шиканирању радника у Јури реаговао је министар рада Александар Вулин, који је рекао да је "неправилности" било, да је инспекција посећивала Јурине фабрике, али да није утврдила ништа од наведеног. Вулин је позвао раднике да се јаве инспекцији, али док су још запослени у фабрици, а не када оду из ње. Реаговао је и премијер Александар Вучић који је рекао како ће "разговарати са власницима Јуре да види о чему се ту ради", али и да не треба да водимо кампању против страних инвеститора.

За то време, онај штрајк у лесковачком огранку Јуре, који је био и повод за целу причу, а који су радници организовали не би ли добили слободне празничне дане, 2. и 3. мај је окончан. Резултат штрајка је смена човека који га је организовао и одлука пословодства да се та два празнична дана ради, упркос томе што радници по Закону нису добили обавештење о томе 48 сати пре.

Плате мање за 2.000, пензије веће за 230 динара

Аутор: А. М.

Београд - Запосленост у Србији је пала, незапосленост благо порасла, плате су смањене, а пензије повећане. То је биланс за прва два месеца ове године, према последњим подацима Министарства финансија. С друге стране, подаци о буџетским приходима и расходима доступни су и за март и показују враћање државне касе у зону дефицита (пошто је у прва два месеца у буџету забележен вишак).

Како се види из објављених извештаја, у јануару и фебруару је смањен број запослених у Србији за 7.000 људи, пошто је 2015. завршена са 1.883.000 попуњених радних места, а у март смо ушли са 1.876.000 радника.

Истовремено је примећен и раст "активно незапослених лица" за 2.000 људи - пораст са 743.000 на 745.000 оних који по званичној статистици траже посао. Најновијих процена о стопи незапослености још нема, док је на крају 2015. она износила 17,9 одсто (што је пад у поређењу са 2014. кад је била 19,4 одсто).

Ни у платама нема помака боље, с тим што ову статистику за прва два месеца треба узети условно, јер су зараде у јануару увек мање, пошто се у децембру увек поделе веће. Тако је просечна плата у прва два месеца ове године чак 2.000 динара мања него на крају 2015. Тада је била 44.432 динара, а сада је 42.439 динара.

С друге стране, пензије су порасле - за 230 динара. Биле су 22.747, а просек за јануар и фебруар је 22.977 динара.

Што се тиче буџета, у прва три месеца је остварен републички дефицит од 8,9 милијарди динара, а ако се урачунају и пројектни зајмови, онда је мањак 13,5 милијарди.

Порески приходи су у марту били 62,3 милијарде, што је мали износ.

"Март је, уобичајено, месец са веома ниским приходима, с обзиром на мању привредну активност на почетку године. Највећи део пореских прихода односи се на уплату ПДВ у износу од 33,8 милијарди динара. После ПДВ највећи приход забележен је по основу акциза у износу од 15,1 милијарду динара. Приход по овом основу и даље је на ниском нивоу с обзиром да још увек трају ефекти формирања залиха акцизних производа", саопштило је Министарство финансија, правдајући тиме слаб резултат у овом сегменту. Остали приходи су, како се наводи, у складу са очекивањима.

На нивоу опште државе у првом тромесечју је забележен дефицит у износу од 16 милијарди динара, што је знатно боље од границе дозвољене споразумом са ММФ-ом од 53,9 милијарди динара.

Од Јуре инспекцији четири аутомобила

Аутор: Љ. Буквић

Премијер Вучић је изјавио да ће разговарати са власницима и радницима фабрике Јура, али да не треба да се води кампања против инвеститора

Београд - Пре два дана из Лесковца, а јуче и из Крагујевца и Ниша, стижу потврде о лошем односу пословодства у Јури према радницима и узалудним покушајима да организују синдикат у некој од четири фабрике колико их у Србији има ова јужнокорејска компанија. Уставом Србије "јемчи се слобода политичког, синдикалног и сваког другог удруживања", али Устав наше земље у Јури, очигледно, није изнад правилника ове компаније.

А према том "правилнику", људи се уписују када одлазе у тоалет и то када им се дозволи, отпуштају се после седам дана боловања, исто важи и за оне који не донесу одмах дознаке о боловању. По том правилнику, изгледа да се и покушај синдикалног организовања кажњава отказом.

- Три године сам радио у Јури у Нишу, покушали смо да оснујемо синдикат, али нису нам дали прилику. Прикупили смо потписе радника и тражили да нас приме, али није било шансе. Ми који смо то организовали, добили смо отказе и још се судимо - каже за Данас Немања Васиљевић, бивши радник Јуре.

Он каже да је инспекција у фабрици било, али да никад ништа није урађено, јер је једно време начелник нишког Инспектората, Радомир Николић, био и саветник генералног директора Јуре. Васиљевић каже да је опште позната ствар и то да је Инспекција рада добила четири аутомобила од Јуре.

Некада први у реду борац за радничка права, сада министар рада Александар Вулин, је за наш лист, одмах након свечаног обележавања Дана безбедности и здравља на раду, рекао да је "неправилности" у Јури било, али да су им се радници јављали тек након што напусте фирму, тако да је тешко било доказати понашање послодаваца које је за сваку осуду.

- Инспекција рада је била неколико пута у Јури и није било потребе да се пише да Министарство рада није реаговало поводом жалби запослених у тој фабрици. Нажалост, нама се радници јављају тек након што изгубе посао, а не док су у фирми. Веома је тешко, готово немогуће, доказати да је било неких понашања послодаваца која су за сваку осуду - истакао је Вулин, поводом писања Данаса да у фабрици Јура не могу да у радно време иду у тоалет и да им је препоручено да носе пелене.

На наше питање да ли је инспекција некада утврдила неке неправилности у Јури, Вулин наводи да је било неправилности, али да такве о којима је писао Данас нису пријављене. "Ако постоји однос послодавца према раднику који није према закону, ми морамо да знамо, обавестите нас", поновио је Вулин.

Међутим, позив министра свакако није гарант радницима који у просеку раде за 25.000 динара, да неће добити отказ уколико се обрате властима.

- Нека се обрате нама, нико због тога не може да им да отказ - одговорио нам је Вулин.

И министар и сви остали, међутим, знају да је то "празна" прича и да у пракси отказ може да се добије и то врло лако.

То нарочито знају труднице и породиље, које су изгубиле посао у крагујевачкој Јури пре две године. Оне ни након добијених судских пресуда нису успеле да задрже посао.

- Неколико жена које су пре две године добиле отказ док су биле на трудничком или породилском, добиле су спорове на суду, враћене су на посао, али су после свега неколико месеци поново добиле отказе - каже за Данас синдикални повереник за Рачу Тома Вељковић. Он каже да у фабрици у Рачи ради 1.200 људи, и да се о дешавањима у кругу фабрике "прича по кафанама", али да нико нема храбрости да изађе у јавност.

- Откад је почела да ради фабрика било је неколико покушаја да се направи синдикат. Нико није успео. Они имају некакав савет радника у фирми, али су то људи које поставља послодавац - истиче Вељковић.

На наше питање да ли су тачне приче да је злостављања било и у фабрици у Крагујевцу, Вељковић каже да јесу и да конкретно зна за један пример - да их терају да стоје уз траке, чак и када оне не раде, односно када нема посла.

Председник Синдиката Слога Жељко Веселиновић каже да су људи који су због покушаја да организују синдикат у лесковачкој Јури добили отказ, да имају пресуду да су у праву, али да нису враћени на посао. Веселиновић каже да је Инспекторат за рад наложио 2015. да се отпуштени радници врате на посао, али се то није десило.

- То је само доказ колико Инспекторат нема ингеренцију - напомиње он.

Људи се плаше да причају за медије јер је, како каже Жељко Веселиновић, било ситуација да је жена због изјаве која се појавила на сајту њиховог синдиката добила отказ. Синдикат Слога је улагао и протестну ноту амбасади Јужне Кореје због понашања послодаваца у Јури, али су у неколико наврата писали и тражили да се проблеми реше и то пре неколико година министру рада Расиму Љајићу, Борису Тадићу, али и Млађану Динкићу који је уосталом пре шест година довео Јуру у Србију. Ни на једно од писама, тврди Веселиновић, синдикат није добио одговор. Премијер Србије Александар Вучић је изјавио да ће се постарати да лично разговара са власницима и радницима фабрике електро-каблова Јура у Лесковцу, који су ових дана организовали петнаестоминутни штрајк због наводне тортуре власника. Премијер је гостујући на ТВ Првој рекао да је наложио министру Александру Вулину да види о чему се тамо тачно ради. "Али, дајте да заштитимо инвеститоре који долазе, да их не терамо само зато што нам је то тема и што желимо неке да се додворавамо", рекао је премијер Вучић. Сматра да је све

што се ових дана дешавало у тој фабрици, мислећи на протест радника, требало да буде тише и да се не води кампања против инвеститора, поготово што хоћемо још инвестиција из Јужне Кореје.

Апел министра

Министар Александар Вулин тврди за Данас да инспекција рада иде у Јуру и без позива и са позивом и да би надлежнима значило много када би им се радници који имају било који разлог, обраћали док су у радном односу. "Ево и сад апелујем на њих да се обрате док су у предузећу. Морате нам рећи истину и не може нико да вам да отказ због тога што сте нас обавестили", напомиње Вулин.

Шеф смене добио отказ

Због петнастоминутног штрајка у јужнокорејској компанију "Јура" у Лесковцу, шеф смене је разрешен јер је означен као коловођа, а неколико радника је новчано кажњено, преноси портал Југмедија "Радници су кажњени због неке наводне грешке у производњи, а шеф зато што га је неко цинкарио да је наговарао раднике на штрајк", каже једна радник. Радници прве смене су зауставили машине у знак протеста што им пословодство није дозволило нерадан дан за државни празник 2. мај и други дан Ускрса, који се падају 2. маја.

Инспекција рада: Било је неколико пријава радника

Инспекторату за рад се до сада нису обраћали запослени у корпорацији "Јура" у Лесковцу због злостављања на раду, наводи се у саопштењу Министарства рада. "Забележено је неколико пријава некадашњих радника те фабрике који су се, по престанку радног односа обраћали Инспекцији рада са притужбом да су бившем предузећу трпели неки вид мобинга", истиче се у саопштењу.

Инспектори рада су, како тврде у Министарству, по сазнању да су радници обуставили рад на 15 минута незадовољни одлуком послодавца да 2. и 3. мај буду радни дани обавили надзор у фабрици и утврдили да су сви запослени "обављали рад".

"Приликом инспекцијског надзора нико од запослених није пријавио случајеве злостављања и малтретирања који су наведени у појединим медијима нити су инспектори дошли до доказа који би те наводе потврдили", наводи се у саопштењу Министарства рада.

Инспекција је утврдила да су сви запослениу складу са Законом добили Обавештење о забрани вршења злостављања и сексуалног узнемиравања на раду и у вези с радом. У последње две године Инспекторат за рад је, како се наводи у саопштењу, обавио седам редовних надзора у области радних односа и безбедности и здравља на раду, као и још пет надзора по захтеву запослених који су се односили на отказ уговора о раду по основу проглашења технолошким вишком као и на упозорење пред отказ уговора о раду.

Уписано 10.000 предузетника, а избрисано 7.000

Аутор: Е. Дн.

Од почетка ове године која је проглашена Годином предузетништва, закључно са 27. априлом, у Србији је број предузетничких радњи већи за 3.020, податак је Агенције за привредне регистре (АПР). У истом периоду, у регистар је уписано 10.043 предузетника, а обрисано их је 7.220, речено је Танјуг у овој институцији, што је опет плус за њих 2.823. Највише је у 2016. основаних ресторана и покретних угоститељских објеката - 745, а следе услуге припремања и

послуживања пића са отворених 608 радњи. Бизнис који се односи на рачунарско програмирање заузео је треће место са отворених 473 фирме, а следе фризерски и козметички салони са 396 отворених радњи у овој години. На петом месту су фирме које се баве консултантским активностима у вези са пословањем и осталим управљањем, којих је у овој години регистровано 376. У овој години, закључно са 27. априлом, највише је брисаних делатности такси превоза - 522, а на другом месту су трговине на мало у неспецијализованим продавницама, претежно храном, пићима и дуваном, којих је обрисано 431. У истом периоду је обрисано 430 ресторана и покретних угоститељских објеката, као и 410 радњи које се баве услугама припремања и послуживања пића, док је обрисано и 334 фирми које се баве друмским превозом терета.

Кад се подвуче црта, грађани су у овој години склонији да се баве сопственим бизнисом него у 2015. иако је и претходне године било више новооснованих него брисаних радњи. Према подацима АПР-а, у 2015. је основано 33.433 предузетничких радњи, док их је из регистра обрисано 32.680, што значи да је година завршена са 753 предузетничка објекта више. Исти подаци говоре да је 31. децембра у регистру било укупно 120.558 предузећа, а 27. априла је тај број порастао на 122.229.

Када је реч о предузетницима, они су са 216.585 последњег дана децембра, скочили на 219.605 закључно са 27. априлом. Подсећања ради, Влада Србије је ову годину прогласила Годином предузетништва, у оквиру које је у старту онима који су се одлучили за сопствени бизнис на располагању 33 програма подршке, вредних 16 милијарди динара, од чега 4,4 милијарде чини бесповратна помоћ.

Далеко су европска права од наших радника

Аутор:Љ. Малешевић

Србија се припрема за отварање Преговарачког поглавља 19 – Запошљавање и социјална политика, а сва је прилика да ће пре него што добије зелено светло Европске комисије морати управо у тим областима много тога да уради. Тим пре, што се данас не зна ко су тачно репрезентативни представници нити радника нити послодаваца и што се они који се таквим сматрају не схватају довољно озбиљно када је у питању социјални дијалог, синдикална борба за права радника или радно законодавство. Посебно је тешко објаснити Европској комисији феномен радника који не добијају плату месецима, непостојање законских прописа за раднике на лизинг, неплаћање прековременог рада, минималне цене рада...

Фондација Центар за демократију у сарадњи са Преговарачким тимом Владе Србије у овој години организоваће четири округла стола “Форум социјални дијалог” који настоји да да одговоре на најзначајније теме из области запошљавања и социјалне политике. Два су већ одржана, а друга два се очекују до краја године. Но, оно што се у претходних сесијама чуло указује да има много “шумова” на релацији држава-радници, радници-послодавци, држава-послодавци. Једноставно ни једна карика није задовољно оним што Србија данас има. Тако су представници два репрезентативна синдиката - СССС и УГС “Незавиност”, као и представници Уније послодаваца Србије, указивали на значај дијалога и преговора, колективних уговора, као и мирног решавања радних спорова. Тврдили су да је много изневерених очекивања, а штрајк заправо има највећу социјалну цену. Иако постоји Закон о мирном решавању радних спорова, као једна од мера превенције настанка радних спорова, овај институт се недовољно користи. Постојећа ограничења настала услед неинформисаности и неповерења, незаинтересованости у спровођењу закона утицала су да судска заштита остаје примарни облик заштите права запослених, док су судови “затрпани” радним споровима, чиме се доводи у питање право радника на праведно суђење у разумном року.

Социолог Срећко Михаиловић из Центра за развој синдикализма објаснио је да у Србији постоји јединствена категорија радника: запослени који раде, а не примају плату као и други радници који су принуђени да раде било шта и под било којим условима и за било које паре, а такви не постоје у земљама ЕУ. Он истиче да према званичним подацима 2.000 послодаваца не исплаћује редовно плате радницима.

- Подсетићу на резултате прошлогодишњег истраживања прекарности новинара и физичких радника, који су показали да 16 одсто новинара и исто толико физичких радника, тврди да им газде дугују новац за обављени рад. Процењује се да сваком шестом раднику послодавац дугује једну или више зарада. Ако изузмемо државна предузећа, у којима су плате релативно редовне, могли бисмо да тврдимо да сваком четвртном раднику запосленом у приватном сектору газде дугују новац за обављени рад – оценио је Михаиловић.

По његовом мишљењу постоје и радници који имају готово све карактеристике надничара. Ту, тврди, пре свега спадају класични надничари који по правилу раде по директној погодби са газдом, а надница им се исплаћује по завршетку радног дана. У овој подгрупи су сезонци који организује бригадир, груповођа, или како већ зову оног који поседује између незапослених, а после жељених, и газде.

- Газда плаћа бригадиру за урађени посао, а он исплаћује раднике по погодби. У овом случају газда ретко кад "заврне" радника, а ако се то и деси, онда иза те прљаве работе стоји бригадир. Преваре радника су чешће ако је реч о раду у иностранству – истакао је Михаиловић.

Синдикати и добри познаваоци синдикалног покрета и индустријских односа сложни су у оцени да данас радници у Србији имају много проблема и то управо оних које држава треба да реши кроз усвајање законских аката који ће их у свакој ситуацији заштитити. Поготово када је у питању минимална зарада и редовна плата, које су најчешћи разлог радничког незадовољства и узрок протеста и штрајкова.

Конвенција МОП-а постоји, али...

Процењује се да у Србији, преко разних агенција, ради између 60.000 и 80.000 радника на лизинг. Скупштина Србије ратификовала је Конвенцију МОП-а у оквиру које је оквирно регулисан положај радника ангажованих преко агенција за запошљавање, али су за њену непосредну примену у Србији потребни национални закони, који у овом тренутку не покривају ту област рада. Има најава да ће бити усвојен закон о радницима на лизинг, али пре тога би свој став о њима морали дати раднички представници. Уколико држава, као што је то случај са Законом о раду, сама буде прописивала правила онда се радницима добро не пише.

Удовички: О смањењу броја запослених одлучиваће нова влада

Потпредседница Владе Србије и министарка државне управе и локалне самоуправе Кори Удовички изјавила је данас да ће се питањем смањења броја запослених у јавном сектору бавити нова влада, те за после празника најавила почетак примене Закона о инспекцијском надзору.

Важно је, рекла је, да се то што сада влада ради први пут плански и да се не ради само о пензионисању, а поготово не када су у питању инспекцијске службе.

"Систематизације су усвојене у највећем делу ресора, од којих тражимо да управљају свим организацијама под собом", навела је Удовички за РТС.

Она је рекла да мисли "да ће резултати бити занимљиви".

Упитана шта мисли о ставу Фискалног савета који рачуна да та цифра мора да се заокружи на 24.000, Удовички каже да је "то мишљење Фискалног савета.

Она је за после празника најавила примену Закона о инспекцијском надзору који је ступио на снагу крајем јула прошле године.

Навела је да је у августу 2015. за 70 одсто скочио број регистрованих предузетничких радњи у

односу на претходне месеце.

"У периоду од тада до сада, када упоредимо са претходном годином, укупно је преко 15 одсто порастао број регистрованих радњи. Предузетници који предузимају послове су свесни да морају да буду регистровани, јер морамо да будемо уређена земља", рекла је Удовички. Најчешће неправилности на које инспектори наилазе током рада су "или на нерегистравање радника или неплаћање пуних зарада".

"Међутим, то сада опада. Расте број регистрације радника, на пример у првом кварталу, 6.500 радника је регистровано. Оно што је у ствари највећа главобоља и оно што желимо да променимо је што инспекција проналази пуно неусаглашености формалне природе - папири, да ли су истакнуте цене, да ли је истекла нека лиценца", рекла је Удовички.

Заштитник грађана: Многи радници без остварених права

Извор: Танјуг

Заштитник грађана сматра да Међународни празник рада многи радници у Србији и ове године дочекују без, у пракси, остварених и заштићених права која им само на папиру гарантују Устав и закони, док многи незапослени прижељкују да раде под било каквим условима.

Како се наводи у саопштењу поводом 1. маја, омбудсман Саша Јанковић од Инспекције рада, која има најшира овлашћења и због тога постоји, посебно очекује да не чека пријаве радника, већ да што више ради по службеној дужности и сопственој иницијативи.

Заштитник је позвао и запослене да нарушавање својих, законима гарантованих, права пријављују инспекцији чији рад треба снажно подржати и контролисати, а што ће, у складу са својим законским овлашћењима и чинити.

У саопштењу се подсећа и да је на снагу ступио Закон о заштити узбуњивача, који омогућава суду да заштити раднике који пријаве незаконитост на штету јавног интереса и због тога буду изложени отказу или другој врсти одмазде.

Наводећи да судови штите права радника и у радним споровима, у саопштењу се подсећа да је, не тако давно, извршна власт мимо свих закона, тражила од судова да занемарују тужбе радника против предузећа.

"После реакције независних контролних органа таква пракса је спречена, а судску заштиту данас треба тражити против незаконите одлуке сваког послодавца", наводи се у саопштењу. Омбудсман сматра и да је потребно унапредити дијалог власти са синдикатима, јер су они легитимни представници радника, заштитници њихових колективних и појединачних права и незамењљив чинилац социјалног дијалога.

У саопштењу се оцењује и да престанак повлашћивања одређених послодаваца којима држава и данас дозвољава да не плаћају доприносе и порезе створиће равноправну тржишну утакмицу у којој је најисплативији задовољан и мотивисан радник, а не искоришћен, беспомоћан и - непродуктиван.

Тако ће послодавци који поштују права радника на тржишту имати предност, а не трпети због тога, сматра Заштитник грађана.

У саопштењу се наводи и да Заштитник грађана посебно поздравља одлуку Владе Србије да, по његовој препоруци, Пореска управа врати неправилно обрачунати солидарни порез на кумулативно исплаћене зараде трудницама и другим радницима.

"Подсећамо и да жене чине 51,3 одсто становника Србије, а да их је у односу на мушкарце запослено 16 процената мање. Неравноправност жена на раду кршење је њихових права, узрочник других облика дискриминације и наноси штету економском и друштвеном развоју земље", наводи се у саопштењу.

Заштитник грађана је позвао и органе јавне власти да својим примером запошљавања особа са инвалидитетом обезбеде пуну примену Закона о рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом.

У саопштењу се наводи и да треба да настоје да мере рационализације које се планирају у јавном сектору додатно не угрозе права те посебно рањиве групе грађана, на рад, самосталан и достојанствен живот.

Празник коме је истекао рок трајања

Аутор:Сандра Булатовић

Транзиција обесмислила 1. мај - у индустрији ради 430.000 запослених, а пола милиона је у јавном сектору. Од прошлог до овог 1. маја у стечај отишли некадашњи гиганти "Први мај", ИМТ, "Желвоз", БИП, Фабрика вагона...

КОЈИ минут пре седам сати, свако јутро Раковицом су се сливале колоне људи. На простору од неколико километара радило је 15.000 радника у четири фабрике - "21. мај", "Рекорд", "Југострој" и ИМР. Данас у Раковици ради још само нас 220 у Индустрији мотора Раковица. Предали смо Унапред припремљен план реорганизације, чувени УППР, и чекамо рочиште 10. јуна, када ће државни повериоци рећи коначну реч.

Првослав Бркић, који већ пуне 32 године ради у ИМР-у, често се присећа некадшње Раковице. Из времена када је у фирми имао 5.100 колега.

- Ми се надамо да ћемо наћи купца - каже Првослав Бркић. - Примамо плату, мало касни, јер морамо из сопствених средстава да плаћамо и воду и струју. Е, некада је било другачије. Некада су се градиле куће овде по Раковици.

Празнику рада и слободним данима у његово име у Србији се некада радовао и 1,1 милион запослених у индустрији. Четврт века касније, српске фабрике запошљавају 430.000 радника.

- Толико их је 1990. године радило у осам великих индустријских центара - Београд, Крагујевац, Ниш, Нови Сад, Крушевац, Врање, Суботица, Пирот - каже Љубодраг Савић, професор Економског факултета. - Крајем 2011. године у тих осам градова радило је свега 46.000 радника. Ова чињеница најбоље потврђује став да је српска индустрија у највећој мери уништена у процесу српске транзиције, нарочито спровођењем катастрофално лошег модела приватизације.

Овогодишњи Празник рада дочекује око 377.000 радника у прерађивачкој индустрији. Тек за 60.000 их је мање упослених у трговини. Све их, међутим, премашује државни сектор. Ћата у државној управи је 160.000, у образовању ради скоро 133.000 и још је око 164.000 упослених у здравству и социјали. Без јавних предузећа, за државу ради око пола милиона људи. А осипању индустријског сектора у Србији још није дошао крај. Последњи дан априла могао би да озваничи гашење доброг дела радних места у 17 стратешких државних предузећа која ће тог тренутка изгубити државну заштиту.

- Мањи број ових предузећа ће свакако преживети, што не значи да су она решила неке од проблема. Од некадашњег, а вероватно и будућег премијера, чули смо да ће свакако "преживети" РТБ "Бор" и рудник "Ресавица" - каже Савић. - Задовољавајуће решење ће се вероватно пронаћи и за ПКБ, имајући у виду да ово предузеће има велики потенцијал за развој.

За нека од осталих предузећа ће можда бити, као и раније, продужен рок за реструктурирање, док ће мањи број ових предузећа ићи у стечај, који већина неће преживети.

Само од прошлог до овог Празника рада у стечај су отишли "Први мај" из Пирота, новобеоградски ИМТ, "Београдска индустрија пива", "Желвоз", Фабрика вагона Краљево, "Вршачки виногради", "14. октобар", "Индустрија хемијских производа Прахово", "Будимка", "Путеви" из Сремске Митровице, шест делова "Прве петолетке", "Прва искра" из Барича, "Сервоуправљачи"... Имајући у виду начин на који је спровођена српска транзиција и нарочито приватизација, није никакво чудо што је већина великих индустријских предузећа доживела пропаст, сматра Савић. Напомиње да је наш бивши министар за приватизацију сматрао да држава не треба уопште да се меша и да тржиште најефикасније нуди одговор шта треба да преживи.

- Епилог таквог става је да су се појединци енормно обогатили, укључујући и бившег министра, док је већина индустријских предузећа пропала, народ остао без посла, села и неки градови без становништва, а држава без сигурног, стабилног и одрживог развоја - каже Љубодраг Савић. - Неспорно је да је поновна индустријализација Србије заиста потребна, али то није могуће учинити у кратком року и без огромног свежег капитала. Индустријализација је много сложенији, захтевнији и ризичнији посао, који само уз ефикасну подршку државе, даје добре резултате тек у средњем року. Савремена глобализација је наметнула нове немилосрдне услове, са којима се, нажалост, могу борити само велики. Србија је талац владавине политичких партија, које углавном размишљају у оквиру једног изборног циклуса, водећи најчешће прагматичну и популистичку политику, срачунату да се обезбеди барем још један четворогодишњи мандат.

На крају транзиције и приватизације друштвене својине радикално је измењена индустријска, привредна и друштвена структура Србије, упозорава Нада Новаковић, научни сарадник Института друштвених наука у Београду. На крају приватизације уништен је, продат, поклоњен и нелегалним начинима и средствима из земље изнет готово читав друштвени капитал.

- Данас је Први мај празник нове капиталистичке класе, а не радника Србије. Најбогатији међу њима су на светским листама најбогатијих људи и то им не смета да су у исто време и дужници пореза, зарада и других примања радника - истиче Нада Новаковић. - Насупрот њих су све сиромашнији средњи слојеви и развлашћена и размрвљена радничка класа. Средњи слојеви ће се наћи под још јачим ударом реформи, смањења зарада и све тежег задржавања посла. Радници ће коначно постати маргинални, изопштени из најважнијих области друштвеног живота. Први на удару су радници предузећа у реструктурирању и оних којима прети стечај и ликвидација. Њихову судбину кроје страни кредитори, а већ су је уништили домаћи предузетници, стечајни и други управници и локални моћници.

На крају транзиције Србије, према мишљењу Наде Новаковић, Први мај није раднички празник. Он остаје сећање на борбу за радничка права и симбол радничких протеста и бунта против ускраћивања већ достигнутих радничких права.

- У Србији је то обесмишљено, јер су и Закон о раду и стварна пракса поништили право на осмочасовно радно време, рад са пуним радним временом, сигуран посао и зараду од које може да се живи као човек, право на плаћено лечење, боловање, образовање, а скоро и на синдикално организовање - напомиње Нада Новаковић. - Никада до сада, у последњих 80 година, на овим просторима радници нису имали мање разлога да се радују и славе Први мај. Уместо славља постоје бројни разлози за протест и демонстрације радника: против незапослености, сиромаштва и уништавања привреде и друштва. За такав протест нису спремни ни бивши, нити садашњи радници јер се боре за голо преживљавање. Нема ни примерене синдикалне акције, али ни солидарности грађана. Знају то политичка елита на власти и капиталисти па не морају уопште да се узбуђују.

УСПЕШНА ТРАНЗИЦИЈА

Примери успешне транзиције у Србији се могу бројати на прсте две руке. То су пре свега фирме које су продате тендером и то у првим годинама приватизације. И даље успешно послују две фабрике дувана, три цементаре, неколико пивара, млекара и фабрика хране, ваљаонице бакра и алуминијума у Севојну. И још понеки, заиста редак, пример ког наши саговорници нису успели да се сете.

ОДМОР ПРЕ СВЕГА

Уранак, роштиљ, дан у природи - годинама су заштитни знак Првог маја. И то се, осим када временске прилике баш издају, не мења годинама. Празновање рада, признају и синдикалци, никада није био повод за сумирање положаја радника, дебате да ли су плате адекватне или како се сачувати до незапослености.

- Данас су најбројнији запослени у државном сектору и јавној управи. Они чине више од половине укупно запослених, а негативну слику Србије употпуњује огроман број незапослених, више од милион, и чињеница да на једног запосленог долази један пензионер - каже Ранка Савић, председник Асоцијације слободних и независних синдиката. - Многи од оних који су некада ранили на уранак су данас у пензији. Други су добили отпремнине које су брзо потрошили и сада преживљавају, чекајући да стекну услове за пензију - уколико им држава повеже стаж. Мали је број оних који су нашли нови посао.

СТВАРАМО СВЕ МАЊЕ

Учешће индустрије у стварању друштвеног производа у 1988. години је износило 44,8 одсто. Касније је ревидирано на 36,5 одсто. У 2013. години у индустрији се стварало 20,9 одсто БДП, а у прерађивачкој индустрији свега 16,1 одсто. У БДП-у Чешке у 2012. години учешће индустрије је износило 39,6 одсто.

- За разлику од Србије, Чешка је умела да привуче страни капитал, сачува и унапреди развој индустрије - објашњава професор Љубодраг Савић. - Због тога је, између осталог, Чешка од 2004. године чланица ЕУ, а Србија још увек тумара на кривудавао путу будућег чланства у ЕУ.

Данас је 1. мај Међународни празник рада

Извор:Бета

Међународни празник рада, Први мај, обележава се данас широм света у знак сећања на дан када је 1886. године око 40.000 радника у Чикагу, тражећи боље услове живота, ступило у штрајк и обуставило рад

Међународни празник рада, Први мај, обележава се данас широм света у знак сећања на дан када је 1886. године око 40.000 радника у Чикагу, тражећи боље услове живота, ступило у штрајк и обуставило рад.

У Србији синдикати данас неће организовати протестне скупове и поворке јер је Ускрс, али су најавили да ће наставити борбу за права радника и њихов бољи стандард.

"Не позивамо на окупљања и протесте, али упозоравамо да стотине хиљада радника страхује од отказа, од сталних смањења зарада, од одласка у пензију с ниским надокнадама, од спречавања синдикалног организовања. Стижу нам увећани рачуни за режијске трошкове, увећане рате кредита, увећани износи за порез на имовину и све мање нам преостаје за достојанствен живот", саопштио је Самостални савез синдиката Србије.

Уједињени грански синдикати "Независност" су у саопштењу поводом Међународног празника рада навели да се "обележавање Првог маја већ годинама у Србији своди на дивљење како то раде радници у Италији, Немачкој, Француској, Шпанији и тражење разлога зашто баш ја ове године исто то не могу да урадим у Србији".

Заштитник грађана Саша Јанковић оценио је да многи радници у Србији и ове године Међународни празник рада дочекују без у пракси остварених и заштићених права која им само

на папиру гарантују Устав и закони, док многи незапослени прижељкују да раде под било каквим условима.

Министар за рад, запошљавање и социјална и борацка питања Србије, Александар Вулин је казао да ће ове године бити донето неколико закона ради боље заштите права радника, међу којима о сезонском раду и о запошљавању преко агенција, а у плану су и преговори о новој цени рада.

У Србији има око 1,8 милиона запослених, а 745.000 људи је на евиденцији незапослених.

ПОЛИТИКА ONLINE

Вулин честитао 1. мај

Извор: Танјуг

Министар за рад, запошљавање, социјална и борацка питања Александар Вулин честитао је данас свим грађанима Србије Међународни празник рада, 1. мај, и поручио да држава Србија не служи ничему другом, него да води рачуна о својим грађанима, на првом месту о људима који живе од свог рада.

„Међународни празник рада је прилика да се замислимо и видимо докле смо стигли са борбом за радничка права. Да ли смо нешто успели да унапредимо, да ли смо у овим тешким временима успели да сачувамо постигнути ниво радничких права”, рекао је Вулин Танјугу. Напомињући да се незапосленост смањује, али никад довољно, Вулин је истакао да је на нама да се за то сви заједно боримо.

„За празник рада треба да разумемо да нисмо у равновесју, да су синдикати, послодавци, држава на истој страни - на страни човека који живи од свог рада и само тако ће Србија бити боље и правденије место за живот”, истакао је министар.

Према његовим речима, након 12 годна пљачкашке приватизације Србија не може одмах да буде богатије место, али може да буде праведније и боље, и већ јесте. „Искрено сам поносан на историју радничког покрета у нашој земљи као што сам поносан на људе који живе од свог рада. Они сваког дана показују да је суштина људског постојања рад и борба за бољу будућност наше деце”, нагласио је Вулин.

Он је изразио наду да ћемо следећи Први мај дочекати у још бољим условима, већим приликама и могућностима за рад и запошљавање. „Надам се да ћемо имати прилику да иза себе оставимо земљу на коју ће наша деца бити поносна. Родили смо их заслужују да им оставимо земљу у којој вреди живети”, истакао је министар.

Збогом пролетаријату, стигао је прекаријат

Аутор: Милан Мишић

Нова класа повремено и привремено запослених, слабо плаћених и радно незаштићених, зачета је у дивљем браку неолиберализма и глобализације

У социјализму, многи су се хвалили како „не могу тако мало да их плате, колико мало они могу да раде”. А онда је дошла „транзиција” и са њом ново правило: „нема тих пара за које ја нећу да радим”.

Кад имам прилику да радим. Иако се код нас још радије користи „чекам посао”, уместо „тражим посао”, већина ипак прихвата сваку прилику да се запосли.

А та прилика ће данас вероватније бити неки хонорарни, привремени или повремени, са уговором на одређено време, а све чешће и без било каквог папира, дакле „непријављен”, односно „на црно”. И за бедну плату.

Ако је за утеху, то није само резултат нашег још незавршеног путовања из социјализма у капитализам, већ један глобални процес који је добио своје име, које се овде засад ретко помиње, али се и те како добро осећа.

То је „прекаријат” и из њега изведена „прекаризиација”, што су појмови који су у Европи у оптицају још од осамдесетих, али у пуном значењу коришћени тек у овом веку, а који описују све врсте неизвесног и несигурног запослења.

По дефиницији Међународне организације рада, „прекарни рад” је „радни однос у којем не постоји сигурност запослења, која се сматра основним елементом уговора о раду”.

Међународна федерација металаца предложила је пак нешто детаљнији опис, по којем је прекарни рад „резултат праксе послодаваца да своју сталну радну снагу сведу на минимум, да максимизирају своју флексибилност и ризик пребаце на запослене.

Резултат су нестална, привремена, повремена, несигурна и зависна радна места, на којима радници немају ни законску ни социјалну заштиту”.

Британски економиста Гај Стандинг, водећи теоретичар и идеолог „прекаријата”, сматра га „опасном новом класом” (наслов његове књиге објављене 2011), и износи да овој социјалној групи припадају имигранти, млади образовани људи (припадници постсоцијалистичке и постхладноратовске „ипсилон генерације”) и они који су изван старе индустријске радничке класе.

За Мирослава Ружицу, нашег експерта за упоредне социјалне политике са међународном репутацијом (консултант Светске банке и Фондације „Хајнрих Бел”, између осталог), прекаријат у европском простору чине три основне групе.

У првој су губитници из круга класичне радничке класе који остају без посла због технологије, деиндустријализације или трансфера производње у земље у развоју, па су принуђени да се селе у сервисну економију.

Другу чине они који несигурност прихватају зато што немају алтернативу – мигранти и они без образовања и квалификација - док су у трећој образовани, а посебно млади професионалци који су фрустрирани сопственим животним статусом и изгледима.

Студија „Прекарна запосленост у Европи” коју је под покровитељством Института Ренер – политичке академије аустријског социјалдемократског покрета – 2014. урадила група младих истраживача, указује да је прекаријат резултат „комодификације рада”, његовог претварања у „фактор производње”, као што су сировине или компоненте.

Рад тиме губи свој социјални контекст и радник постаје „добављач” који је, као и сваки други, ангажован по принципу што јефтинији, то профитабилнији – и коме се у сваком моменту може отказати.

Из тога је проистекао радни однос који по вољи послодавца може да престане у сваком моменту. Радно време и опис посла су такође променљиви по истом принципу, плата је „минималац” или чак и нижа, нема напредовања, а нема ни некад стандардних права на боловање, слободне дане у одређеним животним ситуацијама, па ни годишњег одмора. А што је најгоре, ова врста радног односа је „нова нормалност”.

Гај Стендинг сматра да је ова врста нестабилности данас срж глобалног капитализма, која је зачета у главама групе економиста крајем седамдесетих година прошлог века, потом названих „неолибералима”, који су сматрали да држава са својим планирањем и регулативом спутава економију, те да је због тога, нарочито у Европи, неопходно да се демантирају елементи

„социјалне државе”, у систем уграђени после Другог светског рата, и тиме створе предуслови за економски размах.

Једна од препорука неолиберала била је и да је неопходно увођење „флексибилног тржишта рада”, како би се спречило да корпорације улажу тамо где је радна снага јефтинија. У пракси то је значило све оно што се и данас догађа пред нашим очима: систематско повећање несигурности радног места, као цене која се мора платити да се привуку инвеститори.

Ову анализу и прогнозу спремно прихватају политичари попут Маргарет Тачер и Роналда Регана. Резултат јесте био почетно убрзање економског раста, али и „колатерална штета” у виду драстичног пораста економских и друштвених неједнакости у последње три деценије, у свим западним економијама.

Увођење „флексибилности” на тржиште рада није међутим зауставило глобализацију – измештање комплетних радних процеса у Кину и друге азијске економије у развоју, где је цена рада била драстично нижа.

Корпорације су од тога профитирале, али је просперитет „плавих мантила”, производних радника у западним економијама, почео да стагнира и опада, док су се нове генерације, а нарочито млади без универзитетског образовања, суочиле са чињеницом да за њих нема сигурног и сталног посла.

Стигло се и до ситуације да су у Америци, на пример, они испод 30 година сиромашнији него пензионери, док у Великој Британији пензије расту три пута брже од прихода младих.

Код нас се феномен прекаријата, оцењује Мирослав Ружица, „прелио из Европе”, где је (на нивоу ЕУ) „атипично запослен” (на одређено или скраћено радно време или самозапослен) сваки други (51 одсто) радник.

Занимљиво је да „прекарни”, несигурни рад, односно доношење „флексибилних закона о раду” заговара и чувена „Тројка” – Европска комисија, Европска централна банка и Међународни монетарни фонд – као кључни елеменат стратегије за оздрављење економија са европске периферије (укључујући и нашу – ми смо, усвајањем новог Закона о раду, већ легли на ову руду).

На „флексибилност” је недавно пристала и Француска, где су левичари средином априла у Паризу разбијали излоге, у знак протеста због предлога новог закона о раду социјалисте Франсоа Оланда, сматрајући да се њиме напуштају тешко стечена радничка права.

Андре Горц је пре три и по деценије написао култну књигу „Збогом пролетеријату”, аргументујући да због промена које су донеле наука и технологија, радничка класа није више у улози барјактара револуције. Изнео је и уверење да ће пораст аутоматизације довести до „ослобађања рада”.

Гај Стандинг данас, у својој „Повељи прекаријата”, тврди да је пролетеријат – са стабилним уговорима о раду на неодређено време, регулисаним социјалним правима – био много повлашћенији од данашњих припадника прекаријата, као „класе у настајању”. Дете неолиберализма и глобализације све је стаситије.

По Стандингу, у данашњем контексту, када мултинационални капитал жели флексибилне, односно несигурне раднике и може да их обезбеди било где у свету, мали су изгледи да се нешто у овом погледу промени.

За тако нешто неопходан је алтернативни приступ, нешто што је последњих месеци у Европи стидљиво стављено на дневни ред: нека врста радикалне социјалне реформе која би финансијску сигурност обезбедила као универзално грађанско право.

Сиромаштво мање на папиру, а веће у тањиру

Аутор: И. Албуновић, Ј. Антељ

Код нас је прошле године порасла продаја јефтиних намирница, као што су хлеб, пецива и пилеће месо, док у односу на ЕУ трошимо упола мање јунећег меса, млека и воћа

Када пола месечног буџета, од око 60.000 динара, одвоји за храну и рачуне, и још петнаестак одсто за нужне поправке по кући и превоз до посла – просечној (трочланој) породици у Србији за све друге потребе остаје минимално новца. Рецимо, тек око 2.500 динара за здравствене услуге, за рекреацију и културу око 3.000 динара а за образовање – тек 1,2 одсто укупног буџета што је око 700 динара месечно. И то је укупан месечни буџет који се дели на три дела.

Подаци које је „Политика” објавила да је просечном домаћинству месечно за храну и пиће на располагању око 180 евра (или два евра дневно по особи) изазвали су различите коментаре наших читалаца. Од опаски да се у унутрашњости Србији живи много лошије и да о просечних 60.000 „могу само да маштају” па до оних који тврде да статистика не одражава реално стање јер се кућни буџет допуњава пословима из сиве зоне.

Подсећамо, статистички подаци које смо објавили добијени су на основу Анкете о потрошњи домаћинства која се од 2003. године спроводи по међународним стандардима и препорукама Евростата (Агенције за статистику ЕУ), Међународне организације рада и Уједињених нација да би се обезбедила међународна упоредивост података.

Слику о томе како живимо много боље илуструје и објављена упоредна анализа која показује шта се најчешће налази у корпи грађана Србије, а шта на менију становника ЕУ и на шта се највише новца троши. Према подацима Евростата, у Великој Британији се за храну издваја тек 12 одсто буџета, у Немачкој 15,2, Француској 15,7, Словенији 19,1, а у Грчкој 20,3 одсто. У нашем окружењу ситуација није значајно боља него у Србији. У Бугарској се рецимо за храну издваја 35,3 одсто, а у Румунији чак половина укупног буџета.

У структури потрошачке корпе такође су видне разлике. Најупечатљивије су у потрошњи млека, меса (посебно јунећег и говећег), путера и воћа. У многим категоријама потрошња ових скупљих намирница већа је у Унији за најмање 50 одсто. Истовремено у Србији је прошле године порасла продаја хлеба, јефтиног пецива и пилећег меса, што по мишљењу аналитичара указује на пораст сиромаштва.

Интересантно је да је кромпир (који се код нас сматра јефтином храном) двоструко заступљенији у потрошњи грађана ЕУ. У Србији се годишње по становнику троши 34 килограма, а на европском тржишту – 73 килограма. Стручњаци објашњавају да ово заиста звучи невероватно, али реч је пре свега о навикама у исхрани јер се у ЕУ конзумира значајно мање хлеба, а више кромпира и пиринча. Поражавајуће је да је потрошња свих прехранбених производа у Србији 2015. године била у паду, ако се упореди са вишегодишњим просеком од 2008. до 2014. године. Са друге стране, Светска банка је пре неколико дана објавила да је сиромаштво у нашој и земљама региона у просеку смањено за око два одсто. Њени аналитичари чак предвиђају да ће стопа сиромаштва у нашој земљи за ову годину бити смањена за 0,5 одсто.

Саша Ђоговић, сарадник Института за тржишна истраживања, каже да се из наведених анализа види да се код нас највећи део примања издваја за задовољење основних потреба. Некада је, истиче, за то одлазило и две трећине новца што указује да се „види помак иако је стање и даље незадовољавајуће и не може да добије прелазну оцену”. Каже и да структура потрошње доста говори о нашем осиромашењу. образовање нам је и даље на дну лествице, а за здравство издвајамо мање него за алкохолна пића и дуван.

Економиста Мирослав Прокопијевић из Института за европске студије, каже да верује да се за храну и плаћања комуналија код нас даје и више од пола породичног буџета, а да о побољшању животног стандарда „нема ни говора”.

– Ми још нисмо стигли стандард из 2008. Ако се узме у обзир да је у међувремену било и инфлације то значи да реално имамо и мањи доходак. Према томе, не може бити да је сиромаштво смањено без обзира колико то представници власти хтели да прикажу – истиче Прокопијевић. Он додаје да је социо-економска ситуација већине грађана лоша и да не треба гледати оних петнаестак одсто који састављају крај са крајем или живе пристојно.

Вучић: Лично ћу разговарати са радницима и власницима Јуре

Извор: Танјуг

Премијер Александар Вучић изјавио је синоћ да ће се постарати да лично разговара са власницима и радницима фабрике електро-каблова Јура у Лесковцу, који су ових дана организовали петнаестоминутни штрајк због наводне тортуре власника.

Премијер је гостујући на ТВ Првој рекао да је наложио министру Александру Вулину да види о чему се тамо тачно ради.

„Али, дајте да заштитимо инвеститоре који долазе, да их не терамо само зато што нам је то тема и што желимо неке да се додворавамо”, рекао је премијер Вучић.

Сматра да је све што се ових дана дешавало у тој фабрици, мислећи на протест радника, требало да буде тише и да се не води кампања против инвеститора, поготово што хоћемо још инвестиција из Јужне Кореје.

Радници Јуре организовали су петнаестоминутни штрајк незадовољни што морају да раде на други дан Ускрса.

ТЕЖЕ У ИНВАЛИДСКУ ПЕНЗИЈУ Фонд ПИО поштрио критеријуме

Аутор: С. Лакић

Сваког месеца у Србији има око 300 инвалидских пензионера мање. Пре 10 година било их је око 400.000, а данас је тај број 310.563.

Пре само деценију и по број инвалидских пензионера у Србији чинио је више од трећине укупног броја пензионера, а данас је сведен на 17,9 одсто.

Статистика Фонда ПИО показује да је 1960. било 40,14 одсто инвалидских пензионера, да би пре 10 година дошли на 34 одсто.

- Од деведесетих константно се смањује учешће инвалидских пензионера у структури. Разлог су поштрени критеријуми и нова правила. Данас се то право може остварити само када се утврди потпуни губитак радне способности, што значи да се цени потпуна неспособност за обављање било ког посла. Раније су постојали инвалиди различитих категорија па је, рецимо, право на инвалидску пензију имао и дактилограф са повређеном руком - објашњавају у ПИО фонду. Министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Александар Вулин изјавио је да ће ресорно министарство, као потенцијално сумњиве, проверити преко 30.000 решења за инвалидску пензију.

Најучесталије болести које доводе до губитка радне способности су кардиоваскуларне. Следе тумори, болести костију и зглобова, душевни поремећаји...
Највећи број болести које воде у инвалидску пензију су код осигураника између 55. и 59. године живота.

ИСПУНИЛИ ПЛАН: РТБ Бор произвео 7.600 тона бакра у априлу

Извор: Танјуг

Металурзи из Бора произвели су у априлу 7.600 тона анодног бакра, чиме су показали да су пројектована прерада 400.000 тона концентрата и производња 80.000 тона катода годишње у новим металуршким постројењима - освојене у потпуности, изјавио је директор Топионице и рафинације Бобан Тодоровић.

Сада се циљају виши домети, прерада 550.000 тона концентрата и производња 100.000 тона анодног бакра идуће године у ово време", рекао је он.

- Априлска производња је 11 одсто већа од планиране, односно оне која је предвиђена дизајном нове топионице. Повећали смо дневну прераду на 1.550 тона шарже и тако сада постижемо боље економске ефекте на месечном нивоу. У исто време смо, што је врло важно, задржали планирано искоришћење метала и сумпора од најмање 98 одсто. Већа прерада, дакле, неће угрозити емисију из металуршких агрегата јер имамо апсолутну контролу над технолошких поступком добијања бакра - истиче Тодоровић.

Актуелна производња, како каже генерални директор РТБ-а Бор Благоје Спасковски, доказ је да часовни капацитет прераде у новој топионици може да се повећа за 20 до 25 одсто без иједног уложеног цента.

Додаје да је презадовољан радом нових пирометалуршких постројења и чињеницом да су металурзи освојили нову технологију.

- Флеш-смелтинг технологија је најмодернија у свету, она која сопствену сировину, сумпор из концентрата, троши као енергент. Борски металурзи су је освојили и савладали нешто што је светско савршенство. Они су победници технолошке и еколошке револуције. Већ смо повећали прераду и на тај начин појевтинишили производњу, без цента улагања - рекао је Спасковски.

Према његовим речима, сада се ради на томе да се створе услови у којима ће топионица моћи годишње да преради 600-650 хиљада тона концентрата и то са минималним улагањем.

Ако се уложи не више од пет милиона долара у замену катализатора, ојачавање линија и појачавање протока, односно "вуче", како то топионичари и сумпораши кажу, прерада се без икаквих проблема може подићи за 50 одсто, додао је Спасковски.

Он каже да се повећањем капацитета прераде и производње обарају режијски трошкови и рад нове топионице постаје исплатив.

- Она је већ сада исплатива са еколошког аспекта, а биће још боље када уложимо у рударство и тако додемо до више сопственог концентрата - рекао је Спасковски.

Већу прераду сопственог концентрата, додаје он, гарантују већ оверене басенске рудне резерве тешке милијарду и 355 милиона тона, али и новооткривена налазишта бакра и злата.

ПИО фонд: За 11 месеци повезан стаж 6.725 радника

Извор: Танјуг

Од јуна 2015. до сада повезан је стаж за 6.725 радника у Србији, показују подаци ПИО Фонда. Укупно је "повезано" 17.493 година, пет месеци и 10 дана стажа, у износу од 1,1 милијарда динара.

Влада Србије је 3. марта ове године донела Закључак о продужењу рока за повезивање стажа осигурања до краја године јер се претходни Закључак из јуна 2015. године примењивао до краја 2015. године.

Нови закључак о повезивању стажа односи се на бивше запослене у субјектима приватизације и предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, који су на дан 13. августа 2014. године у пословном имену имали ознаку □у реструктурирању□, који су стекли услов за пензију, али им послодавац није уплатио доприносе за цео период рада. Такође се односи на запослене у тим предузећима који у 2016. години испуњавају услове за пензију и којима по том основу престаје радни однос, као и на бивше запослене у стечајним дужницима над којима је стечај отворен у 2015. и 2016. години и у којима је Агенција за лиценцирање стечајних управника именована за стечајног управника.

По овом Закључку, у марту и априлу ове године, повезан је стаж за 5.802 радника, а укупно је повезано 15.013 година, девет месеци и три дана стажа.

За те намене издвојено је 937 милиона динара.

- Фонд ПИО финансијски повезује стаж сваких 15 дана. Када је реч о дужини поступка, у случају субјеката приватизације и предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, повезивање стажа се ради само за лица која су испунила услов за пензију, а не за све запослене којима није повезан стаж, па се усаглашавање података за та лица врши само између Фонда и послодавца, због чега поступак траје краће и зависи од документације коју је припремио послодавац - кажу у Фонду.

Када су у питању предузећа у стечају, повезивање стажа се обавља за све бивше запослене за које се усаглашавање података врши између Агенције за лиценцирање стечајних управника, Пореске управе и Фонда, и за које мора да се донесе одлука стечајног судије, па из тих разлога поступци трају дуже.

- Важно је нагласити да поступак повезивања стажа осигурања не спроводе осигураници појединачно. У случају субјеката приватизације и предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом поступак спроводи послодавац, док за предузећа у стечају над којима је стечај отворен у 2015. и 2016. години и у којима је Агенција за лиценцирање стечајних управника именована за стечајног управника, поступак спроводи та агенција - подсећају у Фонду ПИО.

Према претходном Закључку о повезивању стажа, који је Влада донела 18. јуна, односно 4. септембра 2015. године, до краја децембра прошле године повезан је стаж по захтеву 83 предузећа, за 923 запослена.

Укупно је повезано 2.479 година, 10 месеци и шест дана стажа, у износу од 154.363.528 динара.

- Збирно посматрано, од јуна 2015. до данас, укупно по закључцима је повезан стаж за 6.725 радника, за 17.493 година, пет месеци и 10 дана стажа, у износу од 1,1 милијарда динара - прецизирају представници Фонда ПИО.

Кори Удовички: Нова влада бавиће се смањењем броја запослених у јавном сектору

Извор: Танјуг

Потпредседница Владе Србије и министарка државне управе и локалне самоуправе Кори Удовички изјавила је данас да ће се питањем смањења броја запослених у јавном сектору бавити нова влада, те за после празника најавила почетак примене Закона о инспекцијском надзору.

Важно је, рекла је, да се то што сада влада ради први пут плански и да се не ради само о пензионисању, а поготово не када су у питању инспекцијске службе.

- Систематизације су усвојене у највећем делу ресора, од којих тражимо да управљају свим организацијама под собом - навела је Удовички за РТС.

Она је рекла да мисли "да ће резултати бити занимљиви".

Упитана шта мисли о ставу Фискалног савета који рачуна да та цифра мора да се заокружи на 24.000, Удовички каже да је "то мишљење Фиакалног савета.

Она је за после празника најавила примену Закона о инспекцијском надзору који је ступио на снагу крајем јула прошле године.

Навела је да је у августу 2015. за 70 одсто скочио број регистрованих предузетничких радњи у односу на претходне месеце.

- У периоду од тада до сада, када упоредимо са претходном годином, укупно је преко 15 одсто порастао број регистрованих радњи. Предузетници који предузимају послове су свесни да морају да буду регистровани, јер морамо да будемо уређена земља - рекла је Удовички.

Најчешће неправилности на које инспектори наилазе током рада су "или на нерегистровање радника или неплаћање пуних зарада".

- Међутим, то сада опада. Расте број регистрације радника, на пример у првом кварталу, 6.500 радника је регистровано. Оно што је у ствари највећа главобоља и оно што желимо да променимо је што инспекција проналази пуно неусаглашености формалне природе - папири, да ли су истакнуте цене, да ли је истекла нека лиценца - рекла је Удовички.

Вулин: Држава Србија служи да води рачуна о људима који живе од свог рада

Извор: Танјуг

Министар за рад, запошљавање, социјална и борачка питања, Александар Вулин честитао је данас свим грађанима Србије Међународни празник рада, 1. мај, и поручио да држава Србија не служи ничему другом, него да води рачуна о својим грађанима, на првом месту о људима који живе од свог рада. Он истиче да је данас највећи проблем незапосленост и то што тржиште рада није балансирано.

- Међународни празник рада је прилика да се замислимо и видимо докле смо стигли са борбом за радничка права. Да ли смо нешто успели да унапредимо, да ли смо у овим тешким временима успели да сачувамо постигнути ниво радничких права - рекао је Вулин Тањуку. Напомињући да се незапосленост смањује, али никад довољно, Вулин је истакао да је на нама да се за то сви заједно боримо.

- За празник рада треба да разумемо да нисмо у рововима, да су синдикати, послодавци, држава на истој страни - на страни човека који живи од свог рада и само тако ће Србија бити боље и правденије место за живот - истакао је министар.

Према његовим речима, након 12 годна пљачкашке приватизације Србија не може одамх да буде богатије место, али може да буде праведније и боље, и већ јесте.

- Искрено сам поносан на историју радничког покрета у нашој земљи као што сам поносан на људе који живе од свог рада. Они сваког дана показују да је суштина људског постојања рад и борба за бољу будућност наше деце - нагласо је Вулин.

Он је изразио наду да ћемо следећи Први мај дочекати у још бољим условима, већим приликама и могућностима за рад и запошљавање.

- Надам се да ћемо имати прилику да иза себе оставимо земљу на коју ће наша деца бити поносна. Родили смо их заслужују да им оставимо земљу у којој вреди живети. Очекујем да ћемо ове године имати боље резултате, иако је прошла година била најбоља година од када инспекција рада постоји и и од када се бори против рада на црно - рекао је Вулин Тањуку.

У борби против рада на црно, како каже, много је помогао Закон о раду јер су по први пут појачана овлашћења инспекције рада, тако да је повећана њена ефикасност.

- Инспекција рада могла је да буде много ефикаснија него што је до сада била, то је један од позитивних ефеката Закона о раду- закључио је Вулин.

Међународна заједница да заштити Србе на Косову

Министар за рад борацка и социјална питања Србије Аалександар Вулин присуствовао је данас прослави Ускрса у манастиру Девич, у Дреници на Косову.

Вулин је после литургије уз честитку верницима затражио од међународне заједнице да "преузме већ једном дужност и обавезу, и да испуни обећање које је дала Србима на Косову и у Метохији да ће на овим просторима бити мира и правде за њих".

Вулин је подсетио на нерасветљене злочине над Србима, на честе нападе на повратнике, и нагласио да су Срби на Косову "најнапаћенији и зато и највољенији део народа".

Поводом Ускрса Вулин је пожелео мир Србима на Косову, као и свим другим православним верницима.

Међународни празник рада данас се обележава широм света

Извор:Танјуг

Међународни празник рада - Први мај обележава се данас широм света.

Празник је установљен у знак сећања на 1. мај 1886, када је више десетина хиљада радника у Чикагу изашло на улице захтевајући боље услове рада и осмочасовно радно време.

Организатори протеста су захтеве претходно упутили послодавцима и властима тражећи да их испуне до тог датума.

Као одговор, уследила је репресија, а у сукобима са полицијом било је жртава и рањених на обе стране.

Исход је био да су седморица синдикалних активиста осуђени на смрт.

Други конгрес Радничке интернационале одлучио је да се од 1890. године - Првог маја широм света одржавају масовне манифестације, демонстрације и штрајкови, као један од видова класне борбе, што је до краја 19. и почетком 20. века добило масовне размере.

Први мај у Србији обележен је први пут 1893. године протестним скуповима у Београду.

ПРАЗНИК РАДА Синдикати одустали од протестних скупова ЗБОГ УСКРСА

Извор:Бета

Међународни празник рада, Први мај, обележава се данас широм света у знак сећања на дан када је 1886. године око 40.000 радника у Чикагу, тражећи боље услове живота, ступило у штрајк и обуставило рад.

У Србији синдикати данас неће организовати протестне скупове и поворке јер је Ускрс, али су најавили да ће наставити борбу за права радника и њихов бољи стандард.

- Не позивамо на окупљања и протесте, али упозоравамо да стотине хиљада радника страхује од отказа, од сталних смањења зарада, од одласка у пензију с ниским надокнадама, од спречавања синдикалног организовања. Стижу нам увећани рачуни за режијске трошкове, увећане рате кредита, увећани износи за порез на имовину и све мање нам преостаје за достојанствен живот - саопштио је Самостални савез синдиката Србије.

Уједињени грански синдикати "Независност" су у саопштењу поводом Међународног празника рада навели да се "обележавање Првог маја већ годинама у Србији своди на дивљење како то раде радници у Италији, Немачкој, Француској, Шпанији и тражење разлога зашто баш ја ове године исто то не могу да урадим у Србији".

Заштитник грађана Саша Јанковић оценио је да многи радници у Србији и ове године Међународни празник рада дочекују без у пракси остварених и заштићених права која им само на папиру гарантују Устав и закони, док многи незапослени прижељкују да раде под било каквим условима.

Министар за рад, запошљавање и социјална и борацка питања Србије, Александар Вулин је казао да ће ове године бити донето неколико закона ради боље заштите права радника, међу којима о сезонском раду и о запошљавању преко агенција, а у плану су и преговори о новој цени рада.

У Србији има око 1,8 милиона запослених, а 745.000 људи је на евиденцији незапослених. Првомајске прослава у сеоским срединама у Србији почеле су најпре у селу Дубона, код Младеновца, две године касније.

У Србији и региону временом је постао обичај да се тог дана у зору излази на Првомајски уранак у природу.

Празник рада је током дугог послератног периода, најмасовније обележаван у социјалстичким земљама, када су одржаване параде и сличне манифестације.

У Србији, претходних година, Савез самосталних синдиката Србије и УГС "Независност" организовали су у протестне шетње и окупљања.

Ове године, Савез самосталних синдиката Србије (СССС) поручио је запосленима да, с обзиром на то да Први мај ове године пада на велики хришћански празник Ускрс, проведу у духу вековне традиције, у кругу најближих и породице.

"Ове године, 1. мај - Међународни празник рада, обележавамо у дану када већина православних верника прославља Ускрс, највећи хришћански празник, празник којим се слави Исусов повратак у живот", наводи се у саопштењу СССС.

Ускрс је, додаје се, празник победе живота, Први мај - дан радничке и синдикалне борбе.

- И један и други су симбол страдања, визије и борбе за бољи, лепши, праведнији, слободнији и хуманији свет - поручују синдикалци и подсећају да супретходних деценија и година позивали и организовали првомајска протестна окупљања и шетње, указујући на незадовољство запослених све мањим правима, све нижим зарадама и пензијама, опомињући да је незапосленост, посебно младих, огромна, са малим изгледима да пронађу достојан и сигуран посао.

Међународни празник рада у Србији без протеста синдиката

Извор: Танјуг/Н1

Широм света данас се прославља Међународни празник рада.

У Србији има око 1,8 милиона запослених, а 745.000 људи је на евиденцији незапослених.

Стопа незапослености у последњем кварталу 2015. године износила је 17,9 одсто.

У Србији синдикати данас неће организовати протестне скупове и поворке јер је Ускрс, али су најавили да ће наставити борбу за права радника и њихов бољи стандард.

Међународни празник рада, 1. мај, обележава се у знак сећања на дан када је 1886. године око 40.000 радника у Чикагу, тражећи боље услове живота, ступило у штрајк и обуставило рад

"Не позивамо на окупљања и протесте, али упозоравамо да стотине хиљада радника страхује од отказа, од сталних смањења зарада, од одласка у пензију с ниским надокнадама, од спречавања синдикалног организовања. Стижу нам увећани рачуни за режијске трошкове, увећане рате кредита, увећани износи за порез на имовину и све мање нам преостаје за достојанствен живот", саопштио је Самостални савез синдиката Србије.

Уједињени грански синдикати "Независност" су у саопштењу поводом Међународног празника рада навели да се "обележавање Првог маја већ годинама у Србији своди на дивљење како то раде радници у Италији, Немачкој, Француској, Шпанији и тражење разлога зашто баш ја ове године исто то не могу да урадим у Србији".

Заштитник грађана Саша Јанковић оценио је да многи радници у Србији и ове године Међународни празник рада дочекују без у пракси остварених и заштићених права која им само на папиру гарантују Устав и закони, док многи незапослени прижељкују да раде под било каквим условима.

Министар за рад Александар Вулин је казао да ће ове године бити донето неколико закона ради боље заштите права радника, међу којима о сезонском раду и о запошљавању преко агенција, а у плану су и преговори о новој цени рада.

Зашто се прославља 1. мај?

Празник рада, 1. мај, је установљен у знак сећања на 1. мај 1886, када је више десетина хиљада радника у Чикагу изашло на улице захтевајући боље услове рада и осмочасовно радно време. Организатори протеста су захтеве претходно упутили послодавцима и властима тражећи да их испуне до тог датума.

Као одговор, уследила је репресија, а у сукобима са полицијом било је жртава и рањених на обе стране. Исход је био да су седморица синдикалних активиста осуђени на смрт.

Други конгрес Радничке интернационале, одлучио је да се од 1890. године, 1. маја широм света одржавају масовне манифестације, демонстрације и штрајкови, као један од видова класне борбе, што је до краја 19. и почетком 20. века добило масовне размере.

Први мај у Србији обележен је први пут 1893. године протестним скуповима у Београду.

Држава и кршење радничких права - пример Јуре

Извор: Н1

Новинари не могу у фабрику Јура, али зато може инспекција. Инспектори су, како је рекао министар рада Александар Вулин и данас, у петак у Јуриним постројењима.

Док резултати инспекције не буду познати јавности остаје да са друге стране фабричког круга дебатује о правима радника.

Брига за раднике или стране инвеститоре, инспекција рада поново је у Јури. Министар рада пак сматра да поједине оптужбе треба да испита и тужилаштво, јер оне нису у надлежности инспекције рада.

„Да је неко тукао раднике, да је неко силовао жене неко ће за то морати да одговара. Очекујем од тужилаштва да се у најскорије време укључи и да провери шта се овде десило“, каже министар Вулин.

Председник владе у оставци рекао је да ће лично да разговара са радницима и власницима Јуре, али и да проблем, ако постоји, треба пријавити руководству, јер се његовим медијским потенцирањем одвраћају нови инвеститори: „Ја се за раднике борим и борићу се увек, али нећу да терам послодавце и инвеститоре“, казао је Вучић.

Има и стручњака који у таквом ставу виде проблем, пре свега јер сматрају да је то посао за институције, не за председника владе. Али не само то:

„То што нам премијер шаље поруку да ми треба да будемо радници не само који су јефтине, него је очито једна од најважнијих ствари да будемо и послушни. Другим речима, ако се већ то дешава у Јури, а ми ни не знами шта се дешава, онда о томе треба шапутати да се и неки други инвеститори који би исто волели да имају послушну радну снагу која се неће нимало борити за своја радна права не наљуте и не оду у неку другу земљу“, каже Тања Јакоби, економски аналитичар.

Шта се заиста дешава у Јури, али и у другим компанијама за које се говори да постоје кршења радничких права, лакше би било дознати да се радници не боје да о томе јавно причају.

Министар Вулин пак каже да не верује да су радници застрашени,

„Да ли може држава да преузме улогу синдиката - не може. Да ли постоји синдикат – постоји“, каже Вулин, а на констатацију новинара да радници очигледно не верују да ће их држава заштитити одговара:

„Добро, онда ћемо да укинемо државу и да укинемо све закон, онда је то тако... Одлично знате да није тако. То је као да ми говорите да жртве насиља у породици не смеју да говоре. И шта ћемо да радимо. Морате проговорити“.

У синдикатима кажу да не изгледа као да држава жели да заштити раднике. Такође, не сумњају да се радници плаше да говоре јавно да не би добили отказ.

„Трпимо све, дозвољавамо све, не би ли нам неко дошао. А при томе тај који нам долази, долази за наш новац. Они нама говоре интерно у нашим међусобним разговорима и када им кажемко да ћемо да покренемо случај, они кажу 'не, не, не, мени посао треба, имам дете на факултету, имам и кредит, имам и низ обавеза, не могу да останем без посла'“, наводи Ранка Савић из Асоцијације слободних и независних синдиката.

Орбовић: Потребна експертско-политичка влада

Извор: Танјуг

Србији је у наредном периоду потребна нека врста "комбиноване владе", коју би чинили и експерти и политичари, сматра председник Савеза самосталних синдиката Србије Љубисав Орбовић и истиче да би у њеном фокусу требало да буду финансијска стабилност, дисциплина и нове инвестиције.

"Најбоље би било када би нова влада могла да буде комбинована са политичарима и експертима, нарочито када су у питању финансије и привреда. Важно је да одговорност носе они који су добили на изборима, а с друге стране, и да има адекватну стручност и способност појединих људи", рекао је Орбовић за Танјуг.

Владин приоритет би, каже, требало би да буде финансијска дисциплина и развој привреде, нове инвестиције, односно отварање нових радних места.

"Ако не будемо имали тај сегмент, и ако не будемо успели да покренемо додатно привреду и инвестиције, како стране тако и домаће, све остало без тога ће полако губити смисао", рекао је Орбовић.

Орбовић сматра да су избори само на кратко зауставили неке реформе, које ће сада бити настављене.

За првог човека СССС-а је важно да постоји свест о томе да је неопходно побољшати права радника, с обзиром на то да, како каже, постоје послодавци који не признају радницима многа законом регулисана права.

Ту, каже, пре свега мисли на право на плаћени прековремени рад, али додаје има случајева где се радницима без основа смањују ионако ниске плате, а у неким фирмама није дозвољено синдикално организовање, те право на боловање.